

Asistent pedagoga v prvním ročníku ZŠ ve školním roce 2026/2027

Informační materiál

Praha, červen 2026

Obsah

Parametrizovaný asistent pedagoga v prvním ročníku	3
Pracovněprávní podmínky parametrizovaného asistenta pedagoga	4
Podpůrné opatření asistent pedagoga	4
Třída s méně než 15 žáky prvního ročníku	5
Třída s alespoň 15 žáky prvního ročníku	5
Nejčastější otázky a odpovědi	5
Příloha 1: Legislativní vymezení	9
Příloha 2: Rozbor problematiky řetězení pracovního poměru na dobu určitou	10

Úvod

Zavedení stálé pozice asistenta pedagoga v prvních ročnících od 1. září 2026 (dále jen „parametrizovaný asistent pedagoga“) posílí personální kapacity základních škol a napomůže – zejména samotným žákům – při náročné adaptaci na nové školní prostředí. Přítomnost druhého pedagoga ve třídě přináší každému žákovi další podporu a lepší předpoklady pro individuální přístup. Zapojení parametrizovaného asistenta pedagoga v prvních ročnících má napomoci úspěšnému přechodu z mateřské do základní školy v době, kdy školy reagují na postupné snižování počtu dětí s odkladem povinné školní docházky. Zákon tak přináší školám a učitelům pomoc, která bude k dispozici podle míry potřeby v konkrétní třídě a konkrétní situaci.

Zároveň MŠMT v současné době intenzivně pracuje na navazující systémové změně, která směřuje s účinností od 1. září 2027 ke komplexní institucionalizaci asistentů pedagoga v běžných základních školách a školních družinách. Tato změna zajistí financování asistentů pedagoga v případě základních škol a školních družin zřizovaných kraji, obcemi nebo dobrovolnými svazky prostřednictvím systému PHAmax a v případě základních škol a školních družin zřizovaných soukromými a církevními zřizovateli prostřednictvím srovnatelných příplatků k normativům.

Institucionalizace asistentů pedagoga **představuje** systém přidělování a financování těchto pracovníků na základě normativně stanovených ukazatelů školy, nikoli jako individuální podpůrné opatření vázané na konkrétního žáka se speciálními vzdělávacími potřebami.

Základní školy a školní družiny tak získají dlouhodobou rozpočtovou jistotu, sníží se jejich administrativní zátěž a získají maximální flexibilitu pro práci s třídními kolektivy dle reálných potřeb. Součástí změny budou též nástroje ke zvýšení kvality činnosti asistentů pedagoga, jejichž smyslem je vytvořit podmínky pro efektivní využití této podpůrné pozice a zvýšení jejího dopadu na vzdělávání samotných žáků.

Níže uvedený text se však vztahuje k právnímu stavu účinnému od 1. 9. 2026, kdy vstoupí v účinnost [§ 46 odst. 4 školského zákona](#) a na něj navázané změny v prováděcích právních předpisech (viz příloha č. 1 tohoto materiálu).

Parametrizovaný asistent pedagoga v prvním ročníku

Pokud bude mít třída alespoň 15 žáků prvního ročníku, je třeba zajistit, aby ve třídě vedle učitele vykonával přímou pedagogickou činnost také asistent pedagoga (viz [§ 46 odst. 4 školského zákona](#)). Povinnost se tedy vztahuje i na třídy, ve kterých se vzdělávají žáci z více ročníků současně, pokud má taková třída alespoň 15 žáků prvního ročníku. V případě, že škola k financování tohoto asistenta pedagoga využije PHAmax, jedná se o parametrizovaného asistenta pedagoga.

Do počtu 15 žáků prvního ročníku se nezahrnují žáci, kteří se vzdělávají podle [§ 38](#) nebo [§ 41](#) školského zákona.

Povinnost se nevztahuje na třídu zřízenou podle [§ 16 odst. 9 školského zákona](#), základní školu zřízenou podle [§ 16 odst. 9 školského zákona](#), základní školu speciální, základní školu při školském zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy ani základní školu při zdravotnickém zařízení.

Pracovněprávní podmínky parametrizovaného asistenta pedagoga

Státem financovaný úvazek parametrizovaného asistenta pedagoga je 0,5556, čemuž odpovídá přímá pedagogická činnost ve výši 20 hodin (hodina přímé pedagogické činnosti asistenta pedagoga má vždy 60 minut).

Parametrizovaný asistent pedagoga musí splňovat podmínky pro odbornou kvalifikaci podle [§ 20 odst. 1 zákona o pedagogických pracovnících](#). Jednou z několika možností je například střední vzdělání s maturitní zkouškou získané ukončením jiného vzdělávacího programu středního vzdělávání než oboru vzdělání s pedagogickým zaměřením a zároveň absolvování studia pedagogiky podle [§ 22 odst. 1 zákona o pedagogických pracovnících](#).

Parametrizovaný asistent pedagoga v prvních ročnících bude obvykle zařazen do 8. platové třídy. O zařazení do platové třídy rozhoduje ředitel základní školy, a to dle nejnáročnější práce, kterou zaměstnanec vykonává.

S parametrizovaným asistentem pedagoga je sjednán druh práce „asistent pedagoga“. Do prvního ročníku je možné tohoto asistenta pedagoga následně zařadit (v rámci oprávnění zaměstnavatele) a zohlednit to např. v náplni práce. V případě parametrizovaného asistenta pedagoga se nejedná o zvláštní kategorii asistenta pedagoga. [Nařízení vlády č. 222/2010 Sb.](#) (tzv. katalog prací) nerozlišuje mezi parametrizovaným asistentem pedagoga a asistentem pedagoga jakožto podpůrným opatřením.

Podpůrné opatření asistent pedagoga

Od 1. 9. 2026 je ve vyhlášce č. 27/2016 Sb. nově zavedena podmínka týkající se celkové výše úvazku asistenta pedagoga v jedné třídě, která je platná nejen pro první ročník:

- počet hodin přímé pedagogické činnosti asistentů pedagoga na třídu nesmí v součtu překročit průměrný týdenní rozsah 36 hodin (viz [§ 5 odst. 7 vyhlášky č. 27/2016 Sb.](#)),
- průměrný týdenní rozsah přímé pedagogické činnosti se počítá za období školního roku, nebo za kratší období, ve kterém není splněna podmínka překročení hranice 36 hodin; počítá se za danou třídu, ne za školu jako celek,
- do počtu 36 hodin přímé pedagogické činnosti uvedeného výše se nezapočítává případný úvazek asistenta pedagoga pro školní družinu,
- překročit průměrný týdenní rozsah 36 hodin přímé pedagogické činnosti na třídu uvedený výše lze pouze, pokud asistenta pedagoga jako podpůrné opatření doporučí školské poradenské zařízení a ve třídě jsou
  - více než 4 žáci s přiznaným podpůrným opatřením třetího až pátého stupně, nebo
  - alespoň 3 žáci s přiznaným podpůrným opatřením třetího až pátého stupně, z nichž alespoň 1 má diagnostikované závažné poruchy chování, autismus nebo kombinaci poruchy chování s dalším zdravotním znevýhodněním.

Pokud školské poradenské zařízení doporučuje asistenta pedagoga jako podpůrné opatření do třídy a zároveň doporučuje toto podpůrné opatření do školní družiny zřízené při škole, doporučí pouze jedno souhrnné podpůrné opatření s odpovídajícím rozsahem hodin; pro školní družinu je počítán úvazek 0,25.

Jestliže školské poradenské zařízení doporučí některému žákovi prvního ročníku podpůrné opatření asistent pedagoga, mohou nastat různé varianty řešení této situace. Vždy bude záviset na podmínkách dané školy a složení konkrétní třídy. Ve všech variantách však platí: ve třídě mohou vykonávat přímou pedagogickou činnost souběžně nejvýše 3 pedagogičtí pracovníci (viz [§ 17 odst. 3 vyhlášky č. 27/2016 Sb.](#)).

Třída s méně než 15 žáky prvního ročníku

(= třída bez parametrizovaného asistenta pedagoga)

1. Ve třídě bude působit asistent pedagoga dle doporučení, které vydalo školské poradenské zařízení.
2. Bude-li ve třídě žák či vícero žáků s nárokem na podpůrné opatření asistent pedagoga, mohou po vyhodnocení ředitelem školy ve třídě působit i dva asistenti pedagoga, přičemž je třeba vyhodnocovat, zda je dodrženo omezení v podobě 36 hodin přímé pedagogické činnosti, jak je popsáno výše.

Třída s alespoň 15 žáky prvního ročníku

1. Ve třídě bude působit asistent pedagoga dle doporučení, které vydalo školské poradenské zařízení.
2. Ve třídě bude působit asistent pedagoga, a to ten tzv. parametrizovaný: ředitel základní školy může rozhodnout o tom, že parametrizovaný asistent pedagoga zajistí s ohledem na složení třídy příslušnému žákovi třídy poskytování podpůrného opatření spočívajícího ve využití asistenta pedagoga, pokud mu byl doporučen. Využití této varianty závisí na míře potřebnosti podpory žáka s podpůrnými opatřeními ve vzdělávání.
3. Ve třídě budou souběžně dva asistenti pedagoga:
  - a) asistent pedagoga jako podpůrné opatření a parametrizovaný asistent pedagoga nebo
  - b) dva asistenti pedagoga jakožto podpůrné opatření.

Součet úvazků všech asistentů pedagoga působících ve třídě bude záviset na podmínkách, které jsou popsány výše u pravidla o 36 hodinách přímé pedagogické činnosti.

Nejčastější otázky a odpovědi

1. **Proč je zaváděn parametrizovaný asistent pedagoga do prvních tříd?** Zavedení parametrizovaného asistenta pedagoga do prvních tříd není nahodilý krok, ale je součástí širší systémové reformy nástupu dětí k plnění povinné školní docházky. Souvisí jak se změnami v oblasti odkladů povinné školní docházky, tak s dlouhodobými daty o neúspěšnosti části dětí hned v začátku povinné školní docházky. Cílem je usnadnit přechod dětí z mateřské do základní školy, podpořit jejich adaptaci a vyrovnat vzdělávací šance.
2. **Když je posunut náběh nového RVP ZV, posunuje se i povinnost mít v prvních třídách parametrizovaného asistenta pedagoga?** Ne, posunutí náběhu nového RVP ZV nemá vliv na povinnost zajistit ve třídách s alespoň 15 žáky prvního ročníku parametrizovaného asistenta pedagoga. Jedná se o dvě na sobě nezávislá opatření, která mají odlišnou legislativní oporu i účinnost.

3. **Jak ovlivní povinnost mít parametrizovaného asistenta pedagoga situace, kdy ve třídě poklesne počet žáků prvního ročníku pod 15?** Pokud dojde k poklesu počtu žáků prvního ročníku pod 15, škola již nebude mít povinnost zajišťovat pro třídu parametrizovaného asistenta pedagoga.
4. **Jak je to v opačném případě? Třída začne se 14 žáky prvního ročníku, ale během školního roku jeden žák prvního ročníku do třídy přestoupí.** I taková situace může nastat. V tomto případě je škola povinna zajistit asistenta pedagoga. Je jasné, že pokud nebyla změna počtu žáků známa s dostatečným předstihem, škola bude potřebovat přiměřený čas pro naplnění zákonné povinnosti. Jestliže ředitel školy vynaloží veškeré možné úsilí pro získání zaměstnance na tuto pozici a nebude úspěšný, není to možné vyhodnotit jako jeho závažné pochybení. Zákonnou povinnost naplní ředitel školy i asistentem pedagoga financovaným jako podpůrné opatření.
5. **Jak má postupovat ředitel základní školy, pokud se parametrizovaného asistenta pedagoga nepodaří zajistit?** V případě těžkostí při obsazování pozice parametrizovaného asistenta pedagoga postupuje ředitel školy obdobně jako v situaci, kdy se mu nedaří najít vhodnou osobu pro pozici učitele. V krajním případě může ředitel základní školy v souladu s [§ 22 odst. 11 zákona o pedagogických pracovnících](#) po nezbytnou dobu a v nezbytném rozsahu zaměstnat na pozici parametrizovaného asistenta pedagoga pedagogického pracovníka bez příslušné odborné kvalifikace, pokud prokazatelně nemůže tyto činnosti zajistit pedagogickým pracovníkem s odbornou kvalifikací.
6. **Je zajištění asistenta pedagoga do třídy s 15 a více žáky prvního ročníku povinné, nebo může ředitel základní školy rozhodnout, že ve třídě tento asistent pedagoga nebude?** Jedná se o povinnost, která je s účinností od 1. 9. 2026 ukotvena v [§ 46 odst. 4 školského zákona](#). Není však nezbytné, aby šlo přímo o parametrizovaného asistenta pedagoga.
7. **Lze do třídy místo parametrizovaného asistenta pedagoga umístit tandemového učitele?** Ano, uvedená varianta je možná, i když o ní zákon výslovně nehovoří. Záměr zákonodárce bude naplněn i v případě, kdy ředitel školy do třídy určí tandemového učitele. Smyslem právní úpravy je zajistit povinnost mít ve třídách, ve kterých je zařazeno 15 a více žáků prvního ročníku, pedagogickou podporu nad rámec učitele. Pokud je ve třídě další učitel, je podpora vzdělávání zaručena dokonce kvalifikovanějším způsobem. Pouze podotýkáme, že tandemový učitel bude v případě škol veřejného zřizovatele financován z PHmax, nikoli z PHAmax.
8. **Může ředitel školy rozhodnout, že do třídy s 15 a více žáky prvního ročníku zajistí pouze asistenta pedagoga jakožto podpůrné opatření (má-li některý žák potřebné doporučení ze školského poradenského zařízení)?** Ředitel školy má zákonnou povinnost zajistit do takové třídy vedle učitele i asistenta pedagoga a je na jeho rozhodnutí, zda ho bude financovat jako podpůrné opatření nebo z PHAmax.
9. **Musí být parametrizovaný asistent pedagoga přítomen po celou dobu výuky?** Účelem § 46 odst. 4 zákona je zajistit ve třídě účinnou podporu v situacích, kdy je tato podpora potřeba. Proto požaduje, aby ve třídě s alespoň 15 žáky prvního ročníku „vykonával přímou pedagogickou činnost vedle učitele“ asistent pedagoga, nikoli aby zde byl pouze přítomen. Klíčová je potřeba přímé pedagogické činnosti asistenta pedagoga v konkrétní třídě a konkrétní situaci na základě posouzení učitelem ve spolupráci s vedením školy. Cílem zákona je tedy současně ponechat řediteli školy i učitelům prostor, aby skutečné působení parametrizovaného asistenta pedagoga ve třídě nastavili ku prospěchu co nejlepším adaptací žáků na školní prostředí.
10. **Může se parametrizovaný asistent pedagoga věnovat určitým žákům (skupinám žáků) individuálně?** Nejsou vyloučeny situace, kdy cílená individuální či skupinová práce

parametrizovaného asistenta pedagoga na základě pokynů učitele bude nejlepším prostředkem k naplňování očekávaných výsledků učení. Nesmí ale vést k dlouhodobému nebo systematickému oddělování žáka či skupiny žáků od třídy.

11. **Parametrizovaný asistent pedagoga bude financován z PHAmax na 20 hodin přímé pedagogické činnosti. Třída prvního ročníku má však týdně výuku 21 hodin. Asistent tedy nebude v některé hodině přítomen?** Rozvržení pracovní doby parametrizovaného asistenta pedagoga je v kompetenci ředitele školy, který ideálně zohlední vše, co je napsané u otázky výše. Je možné, aby parametrizovaný asistent pedagoga vykonával svou přímou pedagogickou činnost během vyučovacích hodin a o některých přestávkách nepřímou pedagogickou činnost, pak přímá pedagogická činnost 20 šedesátiminutových hodin pokryje i maximální možný počet hodin výuky prvního ročníku, což je 22 vyučovacích hodin. V jiných případech bude naopak svou přímou pedagogickou činnost vykonávat s největší pravděpodobností i o všech přestávkách – pracovní dobu rozvrhne ředitel školy dle konkrétních podmínek.
12. **Lze pro adaptaci dětí v prvních třídách využít asistenty pedagoga financované z jiných zdrojů, třeba v situaci, kdy ve třídě není 15 žáků prvního ročníku?** Ano, je možné např. financování ze strany zřizovatele.
13. **Vyazuje se parametrizovaný asistent pedagoga do výkazu R 44-99?** Ne, nevykazuje. Parametrizovaný asistent pedagoga se vykazuje ve výkazech PaM a R 13-01.
14. **Jak to bude s financováním asistentů pedagoga ze státního rozpočtu v období od září do prosince 2026 v základních školách zřizovaných kraji, obcemi nebo dobrovolnými svazky obcí?** Asistenti pedagoga jako podpůrné opatření, vykazované s požadavkem na finance ve výkazu R 44-99, budou financováni jako dosud na základě normované finanční náročnosti. V případě parametrizovaného asistenta pedagoga dle [§ 46 odst. 4 školského zákona](#) žádá škola krajský úřad o zvýšení rozpisu rozpočtu (obecní základní školy žádají prostřednictvím místně příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností), a to v případě, kdy dosavadní rozpis financí školy není pro pokrytí mzdových nákladů dostačující (tj. nedošlo k žádné jiné změně od nového školního roku). Krajský úřad bude každou žádost posuzovat individuálně.
15. **Bude mít krajský úřad dostatečný objem peněžních prostředků na pokrytí nákladů na asistenty pedagoga v období od září do prosince 2026?** Ano, bude. Specificky na rok 2026 bylo jako jedno z kritérií pro změnu rozpisu rezervy krajského úřadu v průběhu kalendářního roku 2026 stanoveno, že krajský úřad v průběhu roku 2026 vyčíslí potřebu finančních prostředků v souvislosti s asistenty pedagoga v 1. ročníku základních škol. I za tímto účelem byla ve státním rozpočtu na rok 2026 vytvořena položka Prostředky na pokrytí dopadu zvýšené obsazenosti funkčních míst a nového modelu financování platů v regionálním školství.
16. **Jak to bude s financováním asistentů pedagoga ze státního rozpočtu v období od září do prosince 2026 v základních školách nezřizovaných kraji, obcemi nebo dobrovolnými svazky obcí?** Asistenti pedagoga jako podpůrné opatření, vykazované s požadavkem na finance ve výkazu R 44-99, budou financováni jako dosud na základě normované finanční náročnosti. V případě parametrizovaného asistenta pedagoga dle § 46 odst. 4 školského zákona v soukromé základní škole bude na každého žáka třídy, ve které se vzdělává alespoň 15 žáků prvního ročníku, poskytnut příplatek k normativu, který bude odvozen od výdajů na asistenta pedagoga srovnatelné veřejné základní školy v odpovídající výši na jednoho žáka této školy. Soukromé školy nebudou za tímto účelem uzavírat dodatek smlouvy o dotaci / o zvýšení dotace, normativ bude součástí zálohy na 4. čtvrtletí roku 2026. Pro církevní školství bude vyhlášen dodatek k výzvě na rok 2026, který upraví možnost poskytnout finanční prostředky na parametrizovaného asistenta pedagoga dle § 46

odst. 4 školského zákona, a to na základě žádosti církevní základní školy o změnu rozhodnutí. Pro soukromé i církevní školství bude stanoven příplatek k normativu na žáka 1. ročníku, jenž je zařazen do třídy, ve které se vzdělává alespoň 15 žáků 1. ročníku základního vzdělávání, s účinností od 1. 9. 2026.

17. **Jak to bude s financováním asistentů pedagoga ze státního rozpočtu v roce 2027 v základních školách zřizovaných kraji, obcemi nebo dobrovolnými svazky obcí?** Asistenti pedagoga jako podpůrné opatření, vykazované s požadavkem na finance ve výkazu R 44-99, budou financovány jako dosud na základě normované finanční náročnosti. Parametrizovaný asistent pedagoga ve smyslu [§ 46 odst. 4 školského zákona](#) bude od ledna 2027 hrazen ze státního rozpočtu podle vykázaných údajů v podzimním sběru roku 2026, a to ve výkazech P 1c-01 a M 3. Bude se jednat o finance v rámci PHAmax, nikoli PHmax. Případné změny v průběhu roku 2027 budou řešeny analogicky, jak bylo popsáno pro období září-prosinec 2026.
18. **Jak to bude s financováním asistentů pedagoga ze státního rozpočtu v roce 2027 v základních školách nezřizovaných kraji, obcemi nebo dobrovolnými svazky obcí?** Asistenti pedagoga jako podpůrné opatření, vykazované s požadavkem na finance ve výkazu R 44-99, budou financovány jako dosud na základě normované finanční náročnosti. Dotace na parametrizované asistenty pedagoga bude poskytována na základě příplatku k normativu na žáka 1. ročníku, který je zařazen do třídy, ve které se vzdělává alespoň 15 žáků 1. ročníku základního vzdělávání, stanoveného pro rok 2027. V soukromém školství se tedy bude jednat o dotaci poskytnutou na základě uzavřené smlouvy o dotaci nebo o zvýšení dotace. V církevním školství se bude jednat o dotaci poskytnutou na základě výzvy pro rok 2027.

Příloha 1: Legislativní vymezení

[§ 46 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., ve znění účinném od 1. 9. 2026](#)

(4) Ve třídě, ve které je zařazeno alespoň 15 žáků prvního ročníku základního vzdělávání, vykonává přímou pedagogickou činnost vedle učitele také asistent pedagoga podle § 20 odst. 1 zákona o pedagogických pracovnících. Věta první se nepoužije, jde-li o třídu nebo základní školu zřízenou podle § 16 odst. 9, základní školu speciální, základní školu při školském zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy nebo základní školu při zdravotnickém zařízení.

[§ 5 odst. 6 – 8 vyhlášky č. 27/2016 Sb., ve znění účinném od 1. 9. 2026](#)

(6) Vykonává-li ve třídě přímou pedagogickou činnost asistenta pedagoga podle § 46 odst. 4 zákona, může ředitel školy tímto asistentem pedagoga zajistit žákovi třídy poskytování podpůrného opatření spočívajícího ve využití asistenta pedagoga.

(7) Asistenta pedagoga jako podpůrné opatření a v případě prvního ročníku základního vzdělávání společně s asistentem pedagoga podle § 46 odst. 4 zákona může škola poskytovat v souhrnu na 1 třídu nejvýše v průměrném týdenním rozsahu 36 hodin přímé pedagogické činnosti. Překročit tento rozsah přímé pedagogické činnosti lze pouze v případě, kdy nepostačuje stávající rozsah podpory asistentem pedagoga a

- a) ve třídě jsou více než 4 žáci s přiznaným podpůrným opatřením třetího až pátého stupně, nebo
- b) ve třídě jsou alespoň 3 žáci s přiznaným podpůrným opatřením třetího až pátého stupně, z nichž alespoň 1 má diagnostikované závažné poruchy chování, autismus nebo kombinaci poruchy chování s dalším zdravotním znevýhodněním.

(8) Průměrný týdenní rozsah 36 hodin přímé pedagogické činnosti podle odstavce 7 se počítá za období školního roku, nebo za kratší období, ve kterém není splněna podmínka podle odstavce 7 písm. a) nebo b).

[Příloha č. 2 k nařízení vlády č. 123/2018 Sb., ve znění účinném od 1. 9. 2026](#)

Skupina	Kód	Obor vzdělání	Údaje pro stanovení hodnoty maximálního počtu hodin výuky s asistentem pedagoga - počet žáků prvního ročníku základního vzdělávání ve třídě	
79 Obecná příprava - základní škola			méně než 15	15 a více
	79-01-C/01	Základní škola	0	20

Příloha 2: Rozbor problematiky řetězení pracovního poměru na dobu určitou

([§ 39 odst. 4 zákoníku práce](#))

Pracovní poměr na dobu určitou smí být za podmínek [§ 39 odst. 2 zákoníku práce](#) sjednán nejdéle na 3 roky a mezi týmiž smluvními stranami může být opakován nejvýše dvakrát; za opakování pracovního poměru na dobu určitou se považuje rovněž jeho prodloužení. Výjimku tvoří například zástup za dočasně nepřítomného zaměstnance po dobu mateřské nebo rodičovské dovolené.

Jsou-li u zaměstnavatele dány vážné provozní důvody nebo důvody spočívající ve zvláštní povaze práce, na jejichž základě nelze na zaměstnavateli spravedlivě požadovat, aby zaměstnanci, který má tuto práci vykonávat, navrhl založení pracovního poměru na dobu neurčitou, nepostupuje se podle výše uvedeného pravidla za podmínky, že jiný postup bude těmto důvodům přiměřený a písemná dohoda zaměstnavatele s odborovou organizací, případně vnitřní předpis (u zaměstnavatele, kde nepůsobí odborová organizace), upraví tento postup v rozsahu uvedeném v [§ 39 odst. 4 písm. a\) až d\) zákoníku práce](#).

Pro uplatnění této výjimky je však nezbytné individuálně posoudit konkrétní situaci. Klíčovou podmínkou je, že u asistenta pedagoga musí existovat zvláštní povaha práce, kvůli které nelze po zaměstnavateli spravedlivě požadovat, aby zaměstnanci nabídl smlouvu na dobu neurčitou.

Z hlediska organizace práce asistentů pedagoga ve školách mohou od 1. 9. 2026 v praxi nastat tyto situace:

1. Asistent pedagoga působící výhradně v 1. ročníku ZŠ

Pokud má asistent pedagoga působit výhradně v 1. ročníku základní školy (podle [§ 46 odst. 4 školského zákona](#) ve znění účinném od 1. 9. 2026), tj. ředitel školy každý školní rok zařadí tohoto zaměstnance k výkonu práce opětovně do 1. ročníku, nejsou dle názoru MŠMT splněny podmínky výjimky podle [§ 39 odst. 4 zákoníku práce](#). V takovém případě je nutné postupovat standardně podle tzv. pravidla „3× a dost“ (viz [§ 39 odst. 2 zákoníku práce](#)).

2. Asistent pedagoga vykonávající činnost pouze jako podpůrné opatření

Pokud asistent pedagoga vykonává práci výlučně jako podpůrné opatření, postup podle [§ 39 odst. 4 zákoníku práce](#) školy běžně využívají již nyní. Zvláštní povaha práce je dána zpravidla tím, že činnost asistenta pedagoga (a její financování) je vázána na platnost konkrétního doporučení školského poradenského zařízení, případně na dobu docházky konkrétního žáka s přiznaným podpůrným opatřením v dané škole.

3. Jiné způsoby organizace práce asistenta pedagoga

V praxi se mohou vyskytnout situace, kdy ředitel bude potřebovat od 1. 9. 2026 práci asistenta pedagoga nastavit kombinovaně. Zaměstnanec by tak například ve své pracovní době částečně vykonával činnost v 1. ročníku základní školy a zároveň působil jako podpůrné opatření (typicky odpoledne ve školní družině). Může také dojít k situaci, kdy asistent pedagoga na konci školního roku ukončí svou činnost v 1. ročníku základní školy a ředitel chce, aby s danou třídou pokračoval do dalšího ročníku, ale již v režimu podpůrného opatření.

Tyto specifické způsoby organizace práce nejsou v zákoníku práce výslovně upraveny. K případné aplikaci výjimky [podle § 39 odst. 4 zákoníku práce](#) je proto nutné přistupovat s ohledem na konkrétní okolnosti případu. Ze strany MŠMT nelze pro tyto situace poskytnout jedno obecně využitelné řešení. Pokud se chce škola nutnosti individuálního posuzování vyhnout, lze doporučit, aby konkrétní asistent pedagoga vykonával práci vždy výhradně v jednom režimu, a to buď jako tzv. parametrizovaný asistent pedagoga v 1. ročníku ([§ 46 odst. 4 školského zákona](#)), nebo jako podpůrné opatření ([§ 16 odst. 2 školského zákona](#)). To na druhou stranu znemožní flexibilní využití daného zaměstnance jednou jako podpůrné opatření, podruhé jako parametrizovaného asistenta pedagoga v 1. ročníku.

4. (Ne)možnost dvou pracovněprávních vztahů s jedním asistentem pedagoga

Pokud by se ředitel rozhodl řešit složitější organizaci práce (např. zmíněný souběh činnosti parametrizovaného asistenta v 1. ročníku a asistenta jako PO) uzavřením dvou samostatných pracovněprávních vztahů s jedním zaměstnancem (např. dvěma pracovními smlouvami, případně kombinací smlouvy a DPP/DPČ), podle MŠMT by tím porušil právní předpisy.

Podle [§ 34b odst. 2](#) platí, že „zaměstnanec v dalším základním pracovněprávním vztahu u téhož zaměstnavatele nesmí vykonávat práce, které jsou stejně druhově vymezeny. Toto omezení neplatí pro další právní vztah založený dohodou o provedení práce nebo dohodou o pracovní činnosti, které byly uzavřeny na dobu čerpání rodičovské dovolené nebo její části.“

Činnost asistenta pedagoga vymezuje [vyhláška č. 27/2016 Sb.](#), o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných (způsoby získání odborné kvalifikace pak zákon o pedagogických pracovnících), a to bez ohledu na to, zda jde o tzv. parametrizovaného asistenta pedagoga v 1. ročníku, nebo o asistenta pedagoga jako podpůrné opatření. Z hlediska činnosti asistenta pedagoga tak jde o jeden a ten samý druh práce. Uzavření dvou pracovněprávních vztahů by proto představovalo porušení [§ 34b odst. 2 zákoníku práce](#).